

Verslag van het bestuurlijk overleg over het ontwerp-luchthavenbesluit Gilze-Rijen en het milieueffectrapport, gehouden op vrijdag 12 januari op het gemeentehuis van Gilze en Rijen

Aanwezig: de heren J. van den Hout (gedeputeerde) en R. Broeren en mw. N. Wester van de provincie Noord-Brabant; de heer R. Palmen (burgemeester) van de gemeente Hilvarenbeek; de heren R. Dols (wethouder) en J. Stabel en mw. Diepstraten van de gemeente Gilze en Rijen; de heer R. Janssen van de gemeente Oosterhout; de heer J. Dolderman van het NLR; de heer H. Jumelet van Royal HaskoningDHV; en de heren P. Hardenbol, D. de Putter en B. Kwast van het ministerie van Defensie.

De heer **Kwast** licht de procedure kort toe. Hij geeft aan dat de ter inzagelegging van het ontwerp-luchthavenbesluit (LHB) en het milieueffectrapport (MER) een week is uitgesteld, tot 22 januari, zodat opmerkingen uit het bestuurlijk overleg nog kunnen worden meegenomen in de tekst van het LHB. De heer **Dols** wijst op de passages in het luchthavenbesluit (LHB) op de bladzijden 20 (par. 1.3) en 45 (par. 6.2) waar het bestuurlijk overleg genoemd staat. Om te voorkomen dat lezers hiermee ten onrechte de indruk krijgen dat het bestuurlijk overleg met het LHB heeft ingestemd, wordt besloten in deze versie van het LHB bij deze passages te verwijzen naar het verslag van deze vergadering.

De heer **Kwast** licht toe dat de Crisis- en herstelwet erin voorziet dat voor luchthavenbesluiten afd. 2 van hoofdstuk 1 van de Chw van toepassing wordt verklaard. De heer **Dols** wijst erop dat de Chw dit niet voorschrijft, maar voorziet in de mogelijkheid. Hij maakt er bezwaar tegen dat de andere overheden op deze manier worden beknot in hun beroepsmogelijkheid. De heer **Van den Hout** vraagt Defensie dan in ieder geval in de toelichting in te gaan op de urgentie, waarvan overigens zijns inziens geen sprake is.

De heer **Kwast** licht de stand van zaken toe met betrekking tot de toepassing van Lden als geluidhindermaat ook voor militaire velden. Het NLR heeft voor alle militaire velden een 1-op-1 omzetting van 35 Ke naar een corresponderende Lden-waarde berekend. Daar komen voor de verschillende velden uiteenlopende Lden-waarden uit voort. Het is voor Defensie nog niet duidelijk hoe hiermee om te gaan ten behoeve van een wetswijziging. Op 20 december j.l. hebben Defensie en lenW samen met het NLR hierover gesproken met een werkgroep uit de Commissie mer o.l.v. Hans van der Vlis. Het advies dat de Commissie mer over dit onderwerp aan Defensie uitbrengt zal, zoals gebruikelijk, op de site van de Commissie mer worden gepubliceerd. Defensie is van plan de komende tijd voor alle velden via de COVM's te laten zien wat de omzetting van Ke naar Lden kan betekenen om zo via een gezamenlijk leerproces tot een goede keuze te komen. Defensie zal dat bij de ter inzagelegging bekend maken. Op een vraag van de heer **Dols** erkent de heer **Kwast** dat een wetswijziging, waarbij voor de zonering rond militaire velden de Lden-systematiek van toepassing wordt verklaard, ook voor de zonering in het LHB consequenties kan hebben.

De heer **Kwast** licht toe waarom Defensie, nadat in het MER de gevolgen van een reserveveldfunctie jachtvliegtuigen voor de duur van resp, zes, drie en nul maanden zichtbaar zijn gemaakt, uiteindelijk heeft gekozen voor een duur van zes maanden. Voor Defensie is het belangrijk om, naast Eindhoven en Woensdrecht en reserveveld de Peel, ook Gilze-Rijen voor deze functie beschikbaar te houden. Omdat drie maanden in een worst case scenario te kort is, is voor Gilze-Rijen, net als voor de andere velden, gekozen voor een duur van zes maanden. Defensie is van mening dat dit niet via een ontheffing kan worden geregeld – art. 10.22 van de Wet luchtvaart is niet op deze casus van toepassing. De heer **Hardenbol** legt uit dat Leeuwarden en Volkel niet voor elkaar reserveveld kunnen zijn, omdat de geluidruimte in de contour daarvoor niet toereikend is.

De heer **Dols**, hierin gesteund door de heer **Van den Hout**, toont zich zeer teleurgesteld door deze uitkomst. Wat de wettelijke systematiek en de mogelijkheid dit op een andere manier te regelen gaat hij uit van 'waar een wil is, is een weg'. Hij bestempelt de onderbouwing in het LHB als mager, vraagt zich af waarom een reserveveldfunctie op Eindhoven en Woensdrecht niet voldoende is en acht het ruimtelijk beslag hiervan in een dichtbevolkt gebied als de omgeving van GR buitenproportioneel. Te meer omdat van deze functie de afgelopen twaalf jaar nooit gebruik is gemaakt. Hij kwalificeert dit besluit van Defensie als niet acceptabel en triest en verzoekt Defensie met klem hier nog eens naar te kijken.

De heer **Dols** is niet gelukkig met de vorm en de grootte van de contour aan de noordzijde (Rijen) en aan de zuidzijde (Gilze). Dit zal ten tijde van de ter inzagelegging zeker meer aandacht krijgen.

In antwoord op vragen uit het ambtelijk overleg over bijlage 7, het evaluatie- en monitoringprogramma, legt de heer **Kwast** uit dat dit een standaardbijlage in alle luchthavenbesluiten is en dat de eerste evaluatie nog moet beginnen. Voorafgaand aan de evaluatie wordt een plan van aanpak opgesteld, dat met de COVM wordt besproken.

De heer **Kwast** licht met betrekking tot *rattle noise* toe hoe Defensie uitvoering geeft aan de aanbevelingen van het NLR en TNO, waarbij de aanbevolen 6 dB-toeslag is verwerkt en gekeken is naar de woningen die in en in de nabijheid van de 40 Ke-contour frequent 75 dB en meer op de gevel hebben. Het gebied waar het om gaat staat in het TNO-rapport blauw gemarkeerd op blz. 6. TNO heeft vervolgens beoordeeld welke woningen behoren tot het huizentype dat gevoelig is voor *rattle noise*: die woningen staan opgesomd op blz. 9 van het TNO-rapport. Defensie is van plan voor de verdere afhandeling (maatwerk per woning, overleg met bewoners/eigenaars en de bouwkundige uitvoering) lokaal een stichting op te richten, die kan werken aan de hand van een protocol waarvoor TNO een voorstel heeft gedaan en met de € 14,5 miljoen die Defensie beschikbaar stelt. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor een goede afhandeling van de *rattle noise*-problematiek blijft bij Defensie.

De heer **Dols** is van mening dat het NLR eerder heeft aanbevolen de toeslag in de contouren te verwerken. Wat voor juridische waarde heeft deze maatregel van Defensie en welke rechten kunnen mensen hieraan ontleen. Hij pleit ervoor *rattle noise* in de wetgeving op te nemen, en dan aansluiting te zoeken bij de 35 Ke-contour. Bij de benadering van Defensie loopt de gemeente het risico aansprakelijk te worden gesteld voor planschade. Overigens wijzen metingen in onder andere Atalanta uit dat zich ook buiten het in het TNO-rapport gemarkeerde gebied vaak piekbelastingen voordoen.

De heer **Kwast** wijst erop dat Defensie wel degelijk maatregelen neemt en dat het TNO-rapport concreet de woningen noemt waar het om gaat. Daarmee legt Defensie zich feitelijk vast. Verwerking van de 6 dB-toeslag in de contour zou voor de bewoners van Atalanta geen soelaas bieden.

De heer **Van den Hout** vraagt aandacht voor stiltegebieden. Klopt het dat de overlast gaat toenemen en dat Defensie daartegen niets doet? De heer **Jumelet** antwoordt dat de aangewezen stiltegebieden op vrij grote afstand van de vliegbasis liggen en dat voor de stiltegebieden het verschil tussen de huidige en de toekomstige situatie vrij klein is.

De heer **Van den Hout** adviseert Defensie over te gaan tot CO2-compensatie voor de militaire vliegactiviteiten. Dat zit er toch aan te komen.

De heer **Stabel** vraagt waarom de contour voor de voorgenomen activiteit zoveel groter is dan de nu daadwerkelijk gevlogen contour. Betekent het dat er zoveel intensiever gevlogen gaat worden? Hij

pleit ervoor om ook een contour zonder circuitvliegen te tonen. De heren **Hardenbol** en **Dolderman** antwoorden dat doordat het Defensiebudget stijgt er meer gevlogen kan worden. Bovendien schaft Defensie extra Chinooks aan, en die zijn in de voorgenomen activiteit meegerekend. Maar het grote verschil tussen huidige praktijk en voorgenomen activiteit wordt veroorzaakt dat in de voorgenomen activiteit overeenkomstig het voorschrift alle functies volledig worden meegerekend, ook als ze in werkelijkheid achterwege blijven.

De heer **Dols** mist in het MER aandacht voor simulatoren en het daarmee te behalen milieueffect.